

Lõoke!
1.

1914 kevad.

Õhtu.

Punane on Lääne taewas,
Pilve ujub sõäl nii waewas,
Pikamusi päine waob,
Metsa taha ära naob.

Eha helk ja ämar udu,
Oust üles tõuseb udu:
Õne wainus kaatab maad,
Linnud juba magawad.

Kagu palwel wiib loodus,
Suure Looja töö ja loodus,
Oksal leht ei libise,

Wainul lill on unine.

Kaugel emal kostab huije,
Mõne metsk looma muige.
Kundab noor ehk küla teel,
Unistades hilja veel.

Walgustab kuu taewa lae,
Tähte hülgu on nü sage.
Wanker, sõel ja linnu tee,
Eha täht kuis hülgab see.

Nõia pillid.

"Mis see peaks kül lähendama?" küsis
küsis peremes ühel õhtul pererahva näest.

Ma olen juba nii korda seda tähele
pannud, et meil konfidega inna tigemist
on! - "Seda arvan mina ka!" lisas sulane
omalt poolt juurde. "Ei ole õhtul oli ka
uhetoas suurt noinat kuubda!"

rääkis tüdruk Miina edasi.

"Ega muid üle ei jää kui
mine too nõia näest pillid! Nendega
võid sa nõkärä näha, kuidas tondid
hantsivad ja kepsu löövad!"

- "Seda ma mõtelsin juba enne.
aga nüüd lähen ma just kindlasti
vaatama!" ütles peremes uksest välja
astudes. Pinnamisi sam-mus peremes
mööda reideli lanna, et oma päewa
räsimeist välja puhata. Peagi uinus
ta magama. Ja neid unesid mis ta
nägi: kuulsast nõiast, konfideest ja n. e.
Peagi jõudis hommik. Kukkaleis juba
neljat korda, seda kuuldes sam-mus
peremes larast maha, räämsa
meelega kuulsa nõia poole.

Mõllesam-mus peremes üle
nurmede läbi luhka pinnasood mööda

parsu mäna mēsa pool.
Sam-mud lühenevad ja warsi
paistis kangel, ära laqunenud
nõia maja. Kohnudes jäi perences
seisma, kui nägi nõida lõtsutades
oma poole joonawat.

"Koh kuis julged sina
minu narmel nii rahulikult
kõnida?" küsis nõid pool wihaselt.

"Ama andeks walle wana-
eit! Ma ei tulnud mitte ilma asjata,
mul oli sulle üks wäga tähtsas asi
rääkida."

— "Koh eks sa siis räägi!"
wastus wana eit.

"Asja lugu on nii:
Meil on iga õhul suur kolinat,
wälgu lõõmist ja meid hirmutusi
kuulda, mulle, aga itles keegi,
et sul niusugused pillid olla,
mis kõin ära näitama, kuidas
lõndid sandsewad ja rahalowerad."

Kassa ei oles. nõida hää ja
lubas mulle need pillisid, ühes
õhtuks."

"Käega hää meelega!
Aga selle tingimisega, et sa poolle
sellest warandusest mulle annad,

mis sa nende prillide abil tontide käest
saad! ütles noid prillid pere mehe
rätte andes, aga süüri lisas noid veel juurde:
„Ma tulen ise raski õhul siin.“

Täna des astus peremees
noia majast kassari välju.

„Nüüd ma olen õnneka koos!
Mõlles peremees koju poole sammudes
Tee oli kaunis igas, aga peagi jõudis
peremees koju. Pererahvas olivad jälle
nõin söögi laua juurde kokku kogunud,
kui peremees kassaga sisse astus.

„Nüüd meie enam tonta
ei kard.“ ütles peremees, prillid pererahvale
näidates.

— „Eks ma ütelnud!“ rääkis tüdruk
Mina edasi. Mine too noia käest prillid.
Sis lähevad nõin asjad hästi.

— „Kül ma sulle nõin ära tasun!
vastas peremees. Nüüd, aga läheme õue
peale, vaatame järgi, kas tõe me õue peal
ka midagi. Ursest välja astudes, nägi
peremees, suurt tontide karja üle mäe rehe-
toa poole jooksvat.

Oh sa ime! Kana sarvikes ja
lised pisikesed tontid nudi püüdega
lagast järgi, aga nõin poevad rehe laa
nurga alla. Oksa aga veerit ei näe veel.

praeguigi: just, kui sõjaväigi.
Nüüd läheme aga lüppa, siis näeme,
mis nad seal teevad.

Peremees lägi unse lahti ja
vaatas lüppa. Tuba lundisid täis,
vanapagan suure pika kõvera sarvedega
istub kalla veere peal ja loeb ilma ajamit-
mata kallast raha. Kui raha kõik ära
loetud sai, hakkas raha üheleise vahel
ära jaotama.

"Minule jääb kaks kolmandaüks
aga teie jagate see ühe kolmandaüks enesle
vahel ära!" rääkis vanasarviku ise.

"Ei!" vastasivad pisikesed lundid
Poolst! kõrgusivad kõik ühelt suult
ja haarasivad sarviku maest kinni, ning
paari minuti pärast oli vanapagan kalla
sanga külge kinni seotud.

Vanapagan ägas ja hoigas keeles, aga
noored lundid lundisivad, laulsivad
ja legivad kõik sugusid viguselt wana-
paganaga.

"Kunelagu!" laulis kunn
ja lundid olivad kõik kadunud,
ainult vanasarviku jäi kinnisevdukt
kalla külge kivistamelt seisma.

"Tere jõudu!" ütles noid
rehe lüppa väljast sisse astudes.

"Koh nas nägile midagi?" küsis
nõid hinge lagasi lõmades.

"Kõega hõbe! ütles peremees
"Sün ta on, pane prilliid ette ja vaata!"
Nõid pani prilliid ette ja hakkas nõiduma
"Kiipus, kraapus. ja n. e. ^{id} kohtis nõia suust
nõidumise sõnad. Karsti oli rohe lõnt
kõi kide silmade ees, kõige raha kallaga
rimmistult näha.

"Peaske mind lahki!" palus lõnt.
"Muide muisind ei pea sta kui selle
kotta läie kulla meile vaeva baseks
jätad!" raskas nõid. Kõl lõnt lubas poole
sellest kotta läiest rahast, aga ei aidanud
midagi, viimars ütles lõnt:

"Sün on kolm ja pool miljonit
kulla, hõbe ja vas on veel lugemata!
Jagage eneste vahel ära, aga peaske mind
rõõm kui muide lahki." Silmapiln
peaske nõid lõnti lahki. aheladest
üks lulejuga ja lõnt kadus
rehelva põranda alla ära, —
raha katal! aga jäi sinna seisma
kus ta ennegi oli. Ghseta rõõmu
mõnööd oli! Raha jagati mõistlikult
eneste vahel ära, kõik tänasivad nõida
ja lõntivad päeva väsimust välja
puhkama. Sest saadik ei olnud enam
lõnta rehe loas kullda.

Suure päev.

Luba päev üles löusnud,
Linnud üles äratand,
Kukk on praegust just ka laulnud,
Rahvast üles rutand.

Rahvas põllule nüüd sõitvad,
Oma tööd seal jälle jätkivad.

Kellel tarvis linna sõitvad
Sirpi, vinakil seal ostivad.

Põllul sirp nüüd sihiseb,

Läbi vilja tugewa.

Luhal vinat vihiseb,

Läbi heina rammusa.

Linnukesed laulu löövad,

Suure pansu metskäes.

Liblikad seal kõrmsast lendavad,

Tõde putukade ees.

Nõnda nihab, kahab lõõ,

Suure laia ilma ees.

Iga jõuab kätte õõ,

Süü on väinud ilma sees.

== WIRULANE ==

Ülestõusmise pühad.

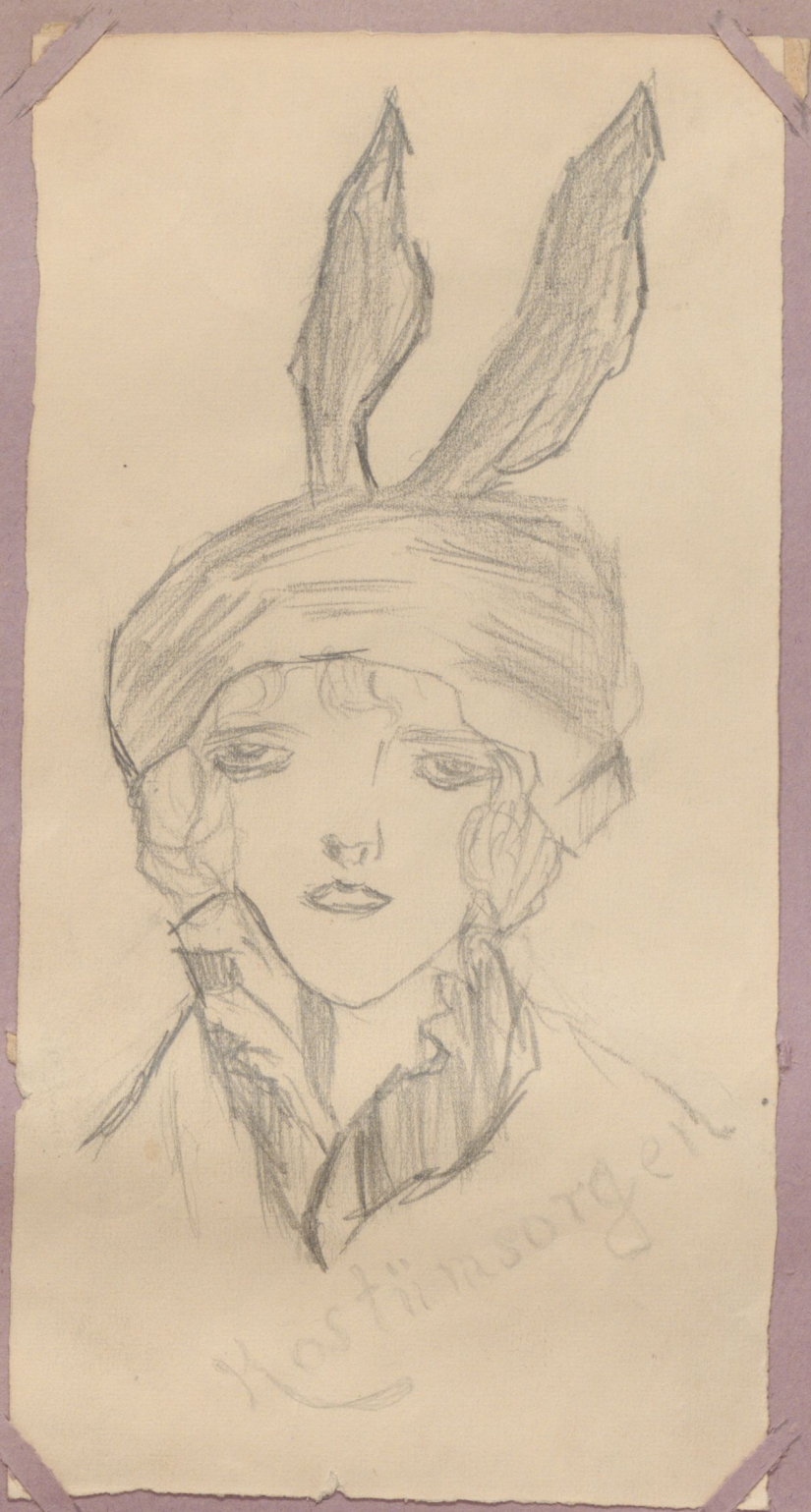
Oh kui armas on kevade! Päine paistab
nii selgesti, linnud, loomad ja ka
inimesed koguvad päikese paistele norku.
Ilm on nii ilus ja meeldiv, et ka perenaised
oma käsitööd päikese paistele tegema
lähewad.

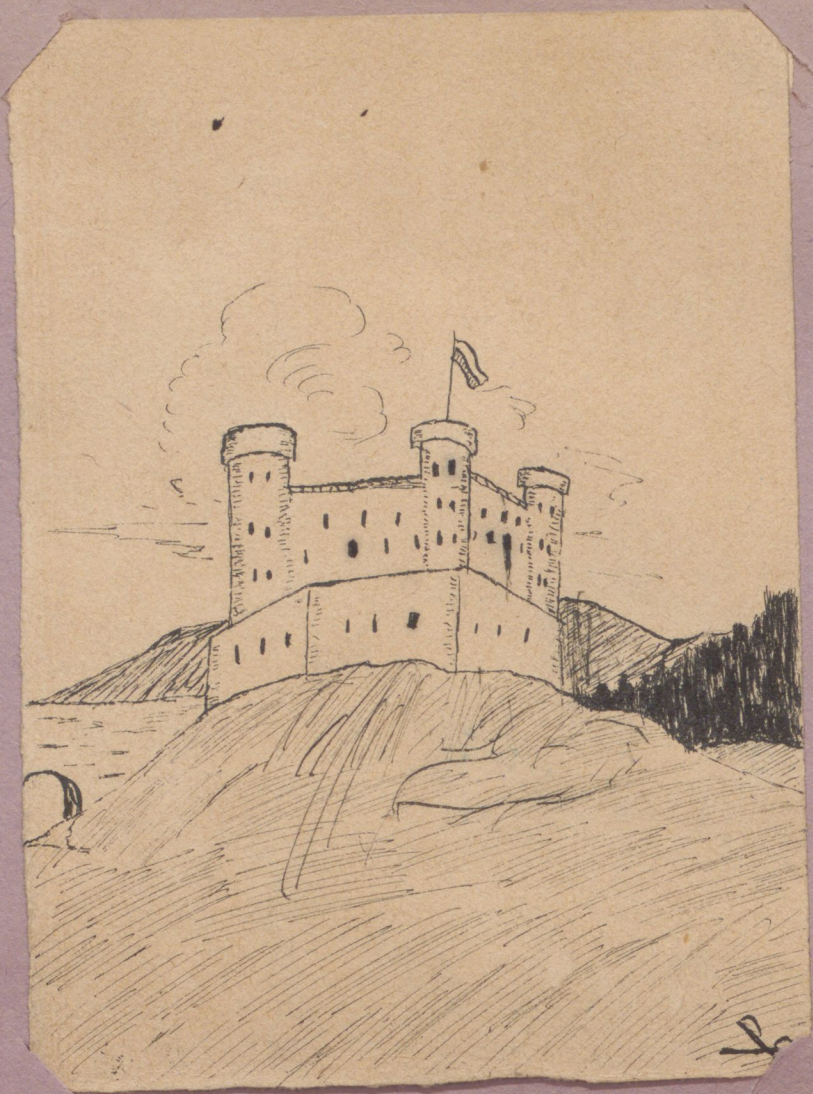
Kevadel, kui ilmad soojad, soowad
kanad ilusad väinud riigid pojad.
On, aga veel hingesid, kes ennast päikese
paistel rõõmestada ei suuda, sest nad
peawad üksteisi toas õppima.

Iga tuleb aeg, kunas nemad
ka wõivad päikese paistel mängida:
need on Ülestõusmise pühad.

Suure igatsusega ootawad koolilapsed
Ülestõusmise pühi. Sest siis ainult on
kaks nädalat waba aega. Siis wõivad
koolilapsed ennast wärske õhu käes
wabastada. Ülestõusmise pühad lewad
alati lastele suurt rõõmu. Sest iga hoolas
perenaine, on oma perele pühadeks
mune keetnud, aga kuis see lastele rõõmu
teeb! Pealt selle tuleb muna vahetus.
ja mõnikord ka hirstamine, mis lastele
suurt rõõmu teeb. Pea on ka pühad mööda
ja meiwased koolilapsed peame.

Pärast seda
täide selle

jälle naa, naa, nooli pingil istuma,
kuni meid jälle päris vabastadakse.
Siis on meil rõõm jälle suur.

==WIRULANE==

Suure õhtu.

Juba veeb päine taeva eest maha,
Üks kord tagasi la vaatab veel.
Kasb mää harja laha,
Teise homminusel teel.

Kainind aasja wainind metsk raja,
Sügasuses rahus hingab la.
Linnusesel nagu oleks waja,
Õõksa õnnalt puhata.

Ka inimesed rahus koju poole tõwad,
Kingema paewa töö kōin looja hoolers jälwad.
Sest pimedus ju kaabab maa d.
Kōin hingelused maigawad.

==Küa RÄÄK==

Kevade.

Kevade on nätte jõudnud,

Kõige oma iluga.

Tali naugle meist sõudnud,

Oma lume wai baga.

Loodus talve ülestõrkab,

Sellel soojal aal.

Kõhi maast wälja tõrkab,

Meie kodumaal.

Jões ja järves jääst on paljad,

Laurad juba sõidavad.

Luhad, niidud, on ka haljad,

Linnukesed laulavad.

Loodus on nüüd nõnda haljas,

Et ei mõisla waaelda.

Maa lärs nõnda ruttu palyas,

Et ei jõua mõelda.

Linnukesed puude wiles,

Laulavad ilma lõpmata.

Sest, et ilm on nõnda ilus.

Et ei maksi rääkida.

Olgu noor ehk olgu wana.

Kõik on walgas rõndumas.

Olgu nukk ehk olgu kana,

Kõik on õnn otsimas.